

Cíklo 8.
21. februara.

Ponhai Bóh!

Létkik 25.
1915.

Sy-li spěval,
Pilne dželał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mérny
Čerstwość da.

Njech ty spěvaš,
Swěrnje dželaš
Wśedne dny;
Džen pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočni ty.

Z' njebjes mana
Njech ci khmana
Žiwnosć je;;
Žiwa woda,
Klž Bóh poda,
Wokrew će!

F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa żo kóždu żobotu w Ssmolerjez knihicžiščerni w Budyschinje a je tam sa schtvrtołetnu pschedplatu 40 pj. dostacž.

Njedžela Invokavit.

Mat. 16, 21—26.

Nasch czaž je wobknježeny wot snamjenja kschija. Hdyž na wjetše dwórnischežo pschiindžesč, tam woħladašč mužow a žony, kiž czećwieny kschijž na rukawje noscha: Woni s czerstwymi a woħrjewazymi napojemi tych woħċewja, kotsiż żo sranjeni s bitwiſcheža wróčza. A woſy tam steja, se wschej móznej lekarſkej nadobu wuhotowane a tehorunja s czećwienym kschijžom wusnamjenjene: w nich żo czeżkoſranjeni rjekojo do khorownjom woža. A byli ty won pschischoł k ranju abo k wjecžoru, hdyž żo kriawne bitwy bija, dha by tam widział wulke pólne lazarethu a na jich tħejxie daloko widomnu bělu khorhoj s czećwienym kschijžom: hžiom tak někotry woħlabnjeny, jawutleny wojał je tutón czećwieny kschijž s roswjekelenym woblicžom powitał a džakuje żo jemu sa sdžerženje żwojeho živjenja. A drugi kschijžik widžišč, tón je cžorný se kħebornej kromi: żelesny kschijžik. Lubje won żo syboli na wutrobnje smužneho wojała: żaneje bojoſeže njejc snał, je żurowej żmijerczi do blēdeho woblicža hładał, bęſhe żwolny, żwoje živjenje dacž sa tebje, luby cžitarjo, kiž ty tu domach w mérnej krajinje bydlisch. Tola Bóh, wodžer bitwy a cžlowiſteho wožuda, jeho swarnowa psched nahlej żmijerczu, a żelesny kschijžik nětka teho rjeka wusnamjenuje. Dyż a dyż tež dostawamy s dalokeho pola fotografiju: jednorę row na kužy abo pod schtomami, a na tutym rowje drzewiany kschijž: prostego wojała pilna ruka je jón

s luboſežu shotowała lubemu, njesapomnitemu towaſschej, kiž spi w dalokej semi. A wjèle, wjèle je tuthy kschijžom, hdyž budże ſažo ſloty mér, dha budžemy k nim pučzowacż, so bychmy tam cžichu modlitwu wuspěwali a se żyllami krjepili a s róžicžkami pyſchili tu rolu, kotaž to poſlednie żmijertne nam njesapomnitechó khowa. Hisčeže dalschi kschijž pak my wſchitzu snažem a ſacžuwam, my tu domach a cži naschi tam wonkach, to je tón njewidomny kschijž w naschej wutrobje. Wſchitke tute kschijže, wone żu wobrash, snamjenja tamneho jeneho kschijža na Golgatha. So bychmy żo tola psches kóždy kschijž, njech jón widžiſh se żwěczazym abo żyllojtym wóczękom, njech jón ſnutſka bołosčiweje wutroby nožyſh, cžahnejcz dali k temu jenemu kschijžu tam na Golgatha. Kunje dženžniſcha njedžela se ſapocžatkom poſtneho czaža naž dopomina na Knjesa Jesom Chrysta czećpjenje a wumrjecze na kschijžu, sa naž hręſčnych, ſhubjenych cžlowjekow k naschemu wumoženju, k naschej węcznej ſbóžnoſci; kaž kħutný poſtný prēdač chze dženžniſcha njedžela Invokavit k nam rēczecż, kħutne poſtne prēdowanje nam džeržecż; so by żo wone nam wſchitkim k njesapomnitemu dopomnježu kēdžbliweje wutroby ſaſħċepilo!

„Ty ży Chrystuš, žiweho Boha Szyn“, bęſhe Schiman Pětr k żwojemu miſhtrej Jesuſej rjekl w mjenje żwojich żobu wučobníkow. Woni běchu jeho prawje do poſnali. Duż won jim nětka żwój pschichod ſjewi a pocža rēczecż wo żwojej żmijerczi, wo żwojim kschijžu, kotorž won, tón żwjanu Szyn Boži, njeże sa wſchitkich cžlowjekow:

„Wot teho ſameho čaſha pocza Jefuš a ſjewi ſwojim wucžobnikam, so wón ma hicž do Jeruſalema a wjele czerpicž wot starskich a wysichich měſchničow a piſma- wucžených, a so budže morjeny a na tſeczi džen ſaſo stanycž.“ To bliſſe dželenje, to wumrjecze a ſznamo ženje ſafkowidženje, kajki ſac̄iſčę dyrbjesche to na tych wucžobniow czinicž! Trochu ſrudny, poražazy. Dotal běchu ta ſbožowni w jeho roſwjeſzelazej bliſkoſeſi, žaneje staroſeſe njemějachu, pſchezo pomož pola njeho namakachu. A to wscho dyrbjesche bo nětko nahle ſkónczicž. My roſymimy tu boſeſ ſucžobnikow. Myſl poł lěta wróžo, na ſapocžatku wójny! Taſ někotry nan, kiz mějſeſe cžrjódzicžku njeſastaraných džecži; taſ někotry ſyn, wjeſele a podpjera ſestarjeneju starscheju, muhlada tehdy czeſki pſchichod pſched ſobu! Dotal běchu bo taſ derje meli, mějachu, ſchtož trjebachu; njetrjebachu ſebi po ničim žadacž. Duž dyrbjeſe nětko wón, kotryž jich wschitlich ſežiwi, a nad kotrymž mějachu ſwoje wjeſele, wón dyrbjesche cžahnyč po dalokim pucžu tam, hdež někotryžkuſi ſwoje žiwenje wostaji.

Wſchitke wójnske wobčežnoſeſe: parowanje jědže a pieža, marschirowanie wo dnjo a w nozy, nadběhowanje nje- pſcheſeſkich wobtwjerdženjow, frejroſleſe a wumrjecze, to wscho wón pſched ſobu widžesche. O taſ ſtyſkno bu jemu wokoło wutroby, taſ ſtyſkno paſ tež nam, kotſiž my tu domach wostachmy. Hlaſeſe, runje taſ ſtyſkno kaž nam, tym ſawostajenym pſchiwuſnym bo roſzohnowazeho woſaka, taſ je tež Khrystuſowym ſucžobnikam wokoło wutroby, jako wón ſtupi na ſwoj boſeſežiwy pucž czerpjenjow. Njech je wulka ta luboſeſ mjes nami a tym, kiz je wón cžahnyč, wjetſcha je hiſcheze ta luboſeſ, kiz Jefuſa a jeho ſucžobnikow wjasasche; wjetſcha tež jich boſeſ, jako ſhonja, ſchto na jich wulkeho miſchtra czaſa. A wjetſcha hacž ta boſeſ, kotruž je nam nětciſcha wójna cžiniſa ſe ſwojim hórkim dželenjom, ſe ſwojimi njeſicžomnymi woporami cžlowiſkich žiwenjow, wjetſcha dyrbi nam, woſebje nětko w poſtnym czaſu, bycž ta boſeſ, so dyrbi tón njewinowatym ſsyn Boži naſchich hréchow dla hicž horje na Golgatha, so dyrbi wón bo ſam woprowacž ſa w hréchach ſhubjeny ſwét. A taſ husto, hacž na tuteho czerpjaſeho Jefuſa hlaſasch ſ hutnym wóczkom, dha ſam pſchidasch: taſ daloko ſmy my cžlowjekojo ſe ſwojim hréſchenjom pſchińeſ dali, to njeje prawje wot naſ, taſ bo Jefuſej ſeńcž njeſmělo; dha chyli tež my poſtupicž a rječnycž kaž tamny Pětr: „Bóh cže ſwarnuj, to bo czi ſtačž njebudže“, na cžož paſ Jefuſ bo wobrocžiwiſchi rječnje: „Dži wote mnje prjecž, satanaſo, ty by mi ſ pohórſchenju; pſchetož ty njeſeníſ, ſchtož Bože, ale ſchtož cžlowjecžne je.“ Pětr ma tu wěſče tón naſlepſhi wot- poſlad, wón ſe ſwojim lubym ſenjewom na naſlepje měni a by jemu, kotryž njeje ničo ſle cžiniſ, to czerpjenje rad ſalutował. My to roſymimy, to je cžlowiſke, kaž tón ſenje rječnje. Ale wono njeje bójſke, wono je pſcheſiwo Božej radže. Hdyž mježy pſchiwuſni młodemu woſaku wobaracž ſpytaju, so bo njeby do ſtracha podaſ, ale so by ſchonowaſ, wjelež je móžno, dha woni njeptaju ſbože a derjehicze wótzneho kraja, dha je jich wotradžo- wanje dopoſta ſa to, so chzedža woni to ſwoje, to cžlowiſke. A hdyž Pětr tu ſenjeſ wobara, so by ſebi ſwoje žiwenje ſdžeržał a ſo bo njeby do ſtracha dał, dha tón ſenje ſ teho widži, ſo tutón jaſoſtoł njeje hiſchcze ſa tym pſchischoł, wo cžo bo jedna, mjenujzy niž wo ſenjeſ ſte derjehicze ſezom Khrysta, ale wo wumoženje ſweta.

Tónle dobry wotpoſlad paſ by Khrystuſowy pſcheſiwniſ rad ſtaſył, kaž to widžimy na jeho ſpytowanju Božeho ſsyna w puſcžinje. Runje tajke ſpytowanje Jefuſ widži w Pětrowym wotradžowanju a duž rječnje ſ njemu to wótre ſłowo: „Dži wote mnje prjecž, satanaſo, ty by mi ſ pohórſchenju.“ Pětr njewobledžbuje, ſo chze Jefuſ ſ luboſeſe do ſmjerſe ſicž ſa noſchu wěčnu ſbóžnoſeſ, runje kaž ſynojo naſchego luda ſ luboſeſe ſa ſwoj ſubu wótzny kraj do ſmjerſe du, ſa naſche derjehicze bo wut- krwawjo. Kaž woni pſcheſiwo ſwonkownemu njepſcheſeſe naſchego wótzneho kraja wojuja, taſ Jefuſ wojuje pſche- eſiwo hréchej a pſchewinje cžerta móz na kſchizu na Golgatha. Kaž tam wonkach na bitwiſceſzach milliony, pſchirunani ſ licžbu wobydlerjow naſchego khežorſtwa paſ tola jenož cžrjódzicžka, wojuja ſa tych, kotſiž ſu domach, taſ je Jefuſ wojował, jeniečki ſa wschitlich, tež ſa tebie, a to jeno ſe ſameje luboſeſe, a wón dobudże pſches ſmjerſ na kſchizu; duž Khrystuſa widžimy taſ husto kſchizowaneho.

W ſnamjenju kſchiza tež my dobudžemy; duž Jefuſ nětko dale rěči wo kſchizu ſwojich pſchiwiſhovarjow a rječnje: „Chze-li ſchtó ſa mnu pſchińeſ, tón bo ſam ſaprzej a wſmi ſwoj kſchiz na bo a poj ſa mnu! To ſu jara wótre ſłowa, a my nimam ſaneho prawa, jim jich wótroſeſ wjacž, a tamne wukladowanje tych ſamych, kotrež, na někoho abo na něſhco džiwajo, tule Khrystuſowu pſchikafni ſmjeheſi, to je ſallſhne. By-li predař wokoło tejele pſchikafni ſe Khrystuſoweje wjele rěčecž chyli, jeno ſo by cžlowjekam polóžil a jim to kſodženje ſa Khrystuſom trochu pſchijomne a ſnieſliwe ſežinil, ſo by ſkónczne kóždy pſchipoſklučař ſwoju duchownu ſenjoſeſ ſabyeſ a ſ wěſtej hordoszeſu rjeſ moht: dha wſchak naſch jedyn tež hiſcheze ſobu pſchińeſ; by-li predař nježelu jenož khwalicž chyli, taſ je wscho cžlowiſke dželo w ſańdženym tydženju taſ derje bo ſtało, ſo dyrbijal Khrystuſ nad cžlowiſkim wobeň- dženjom ſwoje jaſne wjeſele měcž, a by-li predař ſabyeſ, ſe wſchej kſutnoſeſu a wótroſeſu napominacž ſ pſchichod- nemu lepſhemu kſodženju ſa Khrystuſom, dha by zyle jeho predowanje podarmo bylo, a nihdy jeho woſadni njebych ſapocželi, woprawdze ſa Khrystuſom kſodžicž, a kſutny poſtny czaſ njeby na tym ničo polepoſchil. Ně, nad tym wuſkim pucžom, kiz do njebjes wjedže, ſteja te ſłowa: ſaprzej bo ſam a wſmi ſwoj kſchiz na bo! Sso ſaprzej dyrbiſh; ſchto rěka to? Pawoł praji: „ja pojimam ſwoje cželo“, ſo njebych nihdy ſa ſwětnymi wězami hlaſaſ a pſchi tym ſabyeſ na wotyknjeny kónz njebeſkeje ſbóžnoſeſe. A ſchto dha měniſh? Woſak, kotryž chze dobycž, ſdaluje bo kóždeho roſpróſhenja ſweta a wſcheje pſchihodnoſeſe; ſtajne wón wſchu ſedžbliwoſeſ na to nałożuje, ſo by nje- pſcheſeſela pſchimnyč ſbiſ, a wón njeboji bo pſchi tym ani najhorzyskich wobčežnoſeſow, njeboji bo ani tykaz- kréžneje ſmjerſe, kiz jemu hroſy, hdyž wón jeno ſebi dobycžeſku krónu ſaſkuži. Taſ chzemý tež my bo wſchit- kich ſwětnych roſpróſhenjow a lóſchtow ſdžeržecž, jako dobro bědzerjo Khrystuſowi bo ſaprzej, woſebje nětko, we dwóžy kſutnym czaſu ſudoweje wójny a ſwiateho poſta. A njecham ſabyeſ Lutherowe ſłowo: „Poſcžicž a ſ cžel- nyim waſchnjom bo pſchihotowacž, je drje pěkný ſwonkny ſkutk“, ale hlowna wěz je tola, ſo ſwoju wutrobu pſche- měniſh a wobnowiſh pſches hľuboku pokutu a ſylnu wěru, ſo ſa ſweta wězami wjazy ani ſjawnje, ani mjeſcžo ſebi nježadasch, ſo by, we ſwěcze hiſchcze žiwy a w nim ſlut-

kujo, tola se swetom hizom hotowy, so swoje zivjenje wjedzesch we swetle wiecznosci. To nicio lohke njeje; husto budzesch, hdyz chzesch sadwelowacz, blyshcicz kniesowe napominanje: wsmi swoj tchiz na zo! Hdyz pak wo tchizu blyshisch, dha masch znanu hizom dosecz. Sda zo czi tola, jako by wokolo tebie zamy tchiz byl a jako by won runje na tebie zo kopil. Druhich ludzi tchizik by ty, kaz wudawasch, rady nosyl; won zo czi sda wjele lodeschi a pschihodni schi dyzli twoj. Tola pschestan s twojim stajnym morkotanjem: hdyz budza czi drusy zwupo-wjedacz, schto su woni wscho sa czaz swojego dolheho zivjenja pschetracz dyrbjeli; tak su woni stali pod frudnymi wobstejnoscemi, wo kotrych ty ani schkriczki nje-wesch; tak na psch. twoji bratsja tam wokach na krawnych bitwischach czeerpja nusu czela a dusche, mjes tym so tu tu domach w mernej krajinje bjes staroscze kredzisch sa czoplymi khachlemi; dha zo dohladasch, so sy swoj tchiz psches schklenzu widzik, tiz wscho powjetschi. Snjez jeno se szczepliwoscu swoj tchiz, wschak hischeze tak wulki njeje, so by zo pod nim sadusyl. Snjez rad nusu swojeje khudoby; staroscz swojego bohatstwa; swoje mandzelstwo, hdyz je czi tez mesto njebjesz helu shotowało; swoje dzeczi, hdyz pscheposdze dowidzisch, so budzische kruzisnu pscheczivo nim pschewjescz dyrbjal; te frudne szehwki swojich hrechow, hdyz njejsy s czaszom pokutu czinił; a njesapom: wscha wobceznosecz zama hischeze njeje zadyn tchiz; to je wona hakle potom, hdyz ty ju wot Boha i swojemu polepschenju poßlanu widzisch a jo pod modlenjom s Bozeje ruki bjerjesch. Slaj, rad zo nosy tamny zeleny tchizik, kotryz zo dostanje dla khrobleho wojowania sa wotzny kraj. Ale radscho dyrbjal zo tola nosycz rjad rjany, pscha tchesczana, tchiz kniesowy, kotryz njebesch, so by njebjesku krolu dostal. A byli ty pod tutym tchizom runje wumrje, dha njesabudz, schtoz Jesuz praji: „Schtoz swoje zivjenje chze sakhowacz, ton je shubi; schtoz pak swoje zivjenje shubi moje dla, ton to zame namaka.“ Schto je to semiske zivjenje porujo tamnemu sboznemu? Uni to najkrafnische zivjenje tu na semi njesoczenje tamne njebjeske; mzech je strosczne shubie, hdyz masch westu nadziju na njebjeska. S teho roshmisch tez, so mzechu tchesczanszy martrarjo we wschitkich czaszach s wjezelosezu do zmjercze hicz: sadz zmjercze wschak jim kwasche to zivjenje pola teho, sa kotrymz vechu tu swoj tchiz nosyli. To czazne zivjenje tu hischeze njeje nasche najwyschische kublo; to wschitz czi wjedza, tchiz je radzi sa swoj lubowanu wotzny kraj wopruja. Khristuza dla zo drje nam nikomu to zivjenje wjazy njevozimje; a tola, hdyz zo wone znanu nam jako khutnym tchesczanam psches hanjenje a wužmesczenje sweta pschirotschi, dha zo njerudzmy; pschetoz schtoz swoje zivjenje shubi Jesuza dla, ton je namaka. A komuz zo psches sweta sawistnu hidu kubla zivjenja bjeru, ton zo njestroz, ale dopomu zo na Jesuzye zlowa:

„Schto pomha czlowjek, hdy by won runje zyly swet dobyl a pak na swojej duschi schkodował? Abo schto može czlowjek s wumożenju swojeje dusche dacz?“ Bychuli zebi wschitz czlowjekojo ras psches zmeli, schtoz chzedza, dha by jich wjele zebi pjenyesch pschało. Sa slotom nimale wscho veda. Dako zo psched 60 lëtami we zlonzohorzych zahlych pusczinach Australiskeje slotu namaka, dha su tam tykazh slotophtazych ludzi psched lacznoscu žaloſtne sa-wutlili. A jako posdzischo powjesz dondze, so w na-wieczonej polnoznej Amerizy zo sornjatka slotu namakaju,

dha je zo tam sazo reka slotolaczych ludzi wulała a woni su tam w zneny a lodze zmjercsi. A jastwa su zo pjenile se slotnikami, tchiz su slotu dla jebali, kradnyli, morili. A schto czi pjenyesch pomhaja? Mózesch zebi drje rjane bydlenje tunicz a je wupyschicz s rjanymi wobrasami a kražnu nadobu do njeho sestajecz, mózesch zo najzadnischu draſtu woblekacz a zo s drohimi kamienjem pycic, a kralowske khloschezenki na swojim blidze lubowacz a sa sweta wabjazymi rosproschenjemi behacz, mózesch pak a budzesch tez naſkerje pschi tym swoju duschu shubie. Abo njesopomnisch zo tu tak móznie na tamnego bohaczka, kotryz hakle potom pytny, so je swoju duschu shubil, jako po zmjerczi wotuezi w heli a czwili? Schto jemu netko jeho mammon pomhasche? Niczo! Won zebi swoju duschu wjazy njevumože. A byli ty wscho slotu a zleboro scherokeje a dalokeje semje, s temu wschitke parle a drohotne kamjenje na jenu wulku hromadu szpnyl, ty tola ani duschu maleho dzeseca s tym wumozil njeby, ta zo kaz kozda druha duscha wumoge jeno s drohej, swjatej krewi a s horkim, njesawinowatym czeerpjenjom a wumrjeczom Bozeho Szyna Jesom Chrysta. S teho pak widzisch, kelsko hodna je jeniczka czlowiska duscha, wjele wjazy, dyzli zyly swet, wjele wjazy, dyzli czelne zivjenje. Hdyz tam na bitwischu tak někotry swoje mlobe zivjenje wudycha, dha naš to njetrjeba dale bolic, hdyz jeno wemy, so won njeje swoju duschu zobu shubil; a zmemy zo tez teho nadzijecz, so tam tak někotry swoju duschu hischeze namaka. A hdy by zyly naši lud w tejle wojni swoju duschu sazo namakal, dha to wulke wojnske domapytanje njeby podarmo bylo, dha bychmy wjele wo zohnowanju wojny reczecz mohli. Swowna wez je kaz wschudze, tak tez w tejle wojni, so czlowjek swoju duschu namaka a so sweta kubla parowacz nauwunje. Veda, hdy by nawopak bylo! Schto dha na psch. pomha naschemu njepsczechzelej horfach w morju, hdyz chze won wscho morjo wobknjezic a we wschitkich konzach semje swoje kralestwo saložic, hdyz won pschi tym, kaz nowiny nam powiedaju, swoje swedomjebole abole womasa? A schto by wojakej pomhalo, hdy by won dobycerzsy czahnyl hacz do konza semje a zebi jedyn rjad po druhim na wutrobno tkał, hdy by won pschi tym tola psches pschepstupjenje Bozich kaisijow swoju duschu a tez njebjesku krolu shubil? A schto by tebi pomhalo, hdy by ty netko w czazu drohoty mel brožen połnu khleba, a ty by kaz tamny bohaty bur pschi tym na swoju duschu zabył? Ty mózesch we swecze a se swetom daloko pschińcz, jara daloko, mózesch pak tez we nim a s nim swoju duschu shubie. A twoja duscha je tola to jeniezke, schtoz ma sa tebie ważnosc. Hdyz wumrjesch, shubisch wscho, schtoz sy mel, dha je wscho jene, hacz sy zo židu woblekał abo platoru draſtu, a sa tsizeczi lët zo ledma hischeze na tebie dopomina. Ale sa sto tykaz lët a do wscheje wiecznoscze wscho s tym swižuje, hacz sy zebi swoju duschu zdzerzeli. Jeno wumozena, njeshubjena duscha dostanje sbozne zivjenje. Duž chzem wobkebje tez ton pöstny czaz s temu wuziwacz, swoju duschu zebi njeshubjenu zdzerzec, so, kaz naši wulki mischtr Jesuš Chrystus psches czeerpjenje, psches tchiz a psches zmjerez fastupimy do wiecznego sboznego zivjenja.

Hamjen.

Kř. w H.-je.

Sastup do póstneho čaša.

Obudź ſo, moja wutroba,
Obóžnik t ſmijerczi czechnie;
Zemu daj na Golgatha
Gſwoje pſchewodzenie.

Teho pucz dze do czernjow,
Styff a tycznoscz budzi;
Won dze felich bolesczenow
Picz sa hréchi ludzi.

Hlej, ſat jeho wutrobu
Hrěje luboſcž t tebi;
Twoju duschu njeſmjertru
Wona pſcheje ſebi.

Tebje dla móń ſ kmjercži dže,
Czerpicž fſchiž a ranh,
Go by ty był, cžlowjecže,
G Bohom wujednany.

Đžak čji, Šesu, wuprajam
Sa wschu bołoſćž jěru;
Tebje stajnje w myſłach mam,
To mje wjedże t měru.

Ach, řek ſtým ja ſbožovný,
Řek to duſčku jíma,
Hdyž ſo wona póstne dny
Řehyſta ſſchiža pſchima!

K. A. Fiedler.

Cielota w Ruskiej.

Historiſſa oryginalna powieſć ſ Napoleonowych wojnów.

Spisal M. A. Kral.

(6. pofracjowanie.)

Pschi dalejěchanju wostajichm̄ fantonow hrimot na bofu,
pschetoz̄ my ſo wójskam bližic̄ njechachm̄. Taſto běchm̄ někajſu
bahniſchc̄zoju rěku pschekrocžili, pschińdžechm̄ ſaſo do cžorneho
lěſa. Psches tónkam̄ dyrbjachm̄ wjele mil cžahnuč̄, předy
hacž ſaſo cžloviſke wobydlenja naděńdžechm̄. Nasche koniſi žerichu
hubjenu staru lěſnu trawu, my paſ mějachm̄ prósduň Žoſd. Ža-
neho ſ nich tehodla njeſarěſachm̄, dokelž na jich kribjecze toſa
trochu ſpěſchniſho krajinu pschińdžechm̄, hacž by ſo to pěſchi
ſtač̄ moſko.

Gkóncžnje jene njedželſſe dopołdnje do wuſlědženeho burskeho ſubka trjehichm̄, fiž trochu ſi boſa maſeje wjessi ležesče. Sdobom bě na ſuble tež forežma. Maſch napohſad bě tu hiſhcze derje doſcž wojerſki, pſchetož naſcha cžrjódka bě kručze wobrónjena, tak ſo mějac̄h u ruſz̄y burjo pſched nami tola kufk stracha. Bjeſe wſchego komdženja ſi fonjow ſlěſechm̄ a ſo ſa jědžu praschachm̄. Tež ſadžěſachm̄ ſebi na dworje hnýdom maſh moheń, ſo bñchm̄ ſo pſchi nim trochu wuhrëſi; pſchetož do domu ſastupicž ſo bojac̄m̄, tam mohli naſ někak popadnycž. Taſko paſ ſo burik trochu dolho hotowaſche, dha wucžežechm̄ jemu ſuché ſwinjatko ſi khléwa, wotrubnýchm̄ ſwérjecžu hłowu a powižnýchm̄ je nad płomjo, ſo by ſo trochu woſmalisko. Na to poſožichm̄ je hiſhcze khwiſlu na wuhlo a torhachm̄ ſebi potom čaſcze wot njeho. Gſwinjo bě njemóžnje ſuché, ale my hoſpodarjej tójſchto rublow ſa nije ſapłacžichm̄.

Bež hižom woſko ſ poſoſni, duž ſo ſ ſhwatkom na dalsche
pučjanje hotowachm. Tójschto ſbytkneho mjaſa běchm, ſebi
ſ ſedlom pſchiwjaſali, ale na konjach hiſhcze njebechm, jaſo naſ
njeſbože pſchekhwata. Ža woſebje mějach hiſhcze na hunje ſe
ſbytkami ſwinjazeho mjaſa cžinicž, doſelž chzyc̄h kóždu kóſku ſobu-
wacž. Kunje pſchiwjaſowach mjaſo na ſedlo a chzyc̄h ſo na
konja ſydnycž, jaſo forežmar pſchiwěža, mje ſa tyk pſchim, ſnak
potorž a ſo na mnje klapn. Wón drje chzysche mje moricž,
tehodla woſchě možu napinach, ſo býc ſwojeho njeſchecžela pſch-

winyl. Tožšo mi tež radži, pſchetož ja jeho wo ſemju rěſných, hacž wſcho wrjefotafche. Wón nětko njemóžnje woſasche, jako iemu hrožach, ſo jeho na měſcže morju, dokelž je mje na tajſe waschnje nadpadnył. Mi pſchi tym derje njeběſche, jako mi njejabz̄h do myſlow padže, ſo nam najſkerje něfajſi ſtrach hroſy, kotrýž je korečmarja khrobleho ſežinił. Tehodla jeho pufchecžich a na čeſkanje pomyſlích. Lědy paſi wocži poſběžech, jako ſyku koſakow ſa hunom wuſladach. Dwór bě potajſim hižom wot nich wobdaty, a my — ſhubjeni. Ta khwatach ſi towarzcham, ale — koſalojo jich hižom ſlěkachu! Na měſcže buč tež ja ſajath. Woni njemało na mnje ſwarjachu a hrožachu mi ſe ſmjerču, dokelž běch ſo ſ hospodarjom dajíł. Skónečnje paſi mi tola žitvjenje woſtajichu, jeno hacž do koſchle mje ſe ſlěkachu, a tež tu mi hiſchcže wſachu, a mi ſa to roſtorhane ſlunki pſchicžiſných. Na noſy doſtach ſtare ſtupnje, ſi lykow (Bast) plecžene. Nětko běch proſherť hotowy; ſamoženje bě tež wſchitke prjecž. Čeſkanje nam wjele pomhače njebý, pſchetož nětko hakle ſo dohlaſachmý, ſak ſuché naſche koniſi ſu porno tym naſchich njepſchecželov.

Mojich towařschow běchu foſaſojo tež hižom zhyle ſwuglěfali a jím teho runjecža staru draſtu ſa to dali. Schkórnje, draſta, pjeniſhy, wſchitko bě na jedyn ras prjecž! Foſaſojo ſo njemalo ſmějachu, jaſo w naſhej nadobje woſko ſhramoſczachu a njerědko ſkote pýtnychu. Moja leſkna móſcheň bě tež prjecž; faž djaboł ſo foſak ſchczerjeſche, fiž ju do ſwojeho dýbſaſa thſnij. Wyſchſchemu fanonierej Bogeley wottoržechu tež ſlěbornej tressy ſ cžapki. Dale wſachu jemu plaſchež, do ſotrehož bě ſebi wón wſchelaku nadobu ſtyfał, a roſdželachu jeho wobſah mjes ſobu. Nětko widžachmij, faſ pěkna hromadka pjenies bě w nim byla; bě to bohatſtwo wot tſjoch thſaz, wſchitke ſ Moſkwy. A faſ ſo foſaſojo woſchczerjachu, jaſo ſkoto w žerdkach w plaſchežu namakachu! Tajſi pſchipad drje ſebi woni kóždy džení pſchejachu. Bě to ſa nich pſheměrnje wulſe bohatſtwo; nad jich juſkanjom bě to ſkyshecž. Domach ſa Doňſkej ſu drje ſebi w ſcžinowych hětach dolhe lěta wo tym powjedali, faſke rjane bohatſtwo ſu ſa jedyn džení bjesbóžnym Franzowſam wotewſali, a faſ ſu jim stare lykowe ſtupnje ſa to podali.

Napomnělku naš kosačko s knutami s dvora mých, a my
dívky jich cítily, to jen přejec všechny dřehy. (Všechny dale.)

Wschelake s bliska a s daloka.

— Esrjedu pſched tydženjom běſche ſral Bředrich August do Budhſchina pſchijěl, ſo by ſtvojich ſranjených wojakow w lazarethach wopýtał. Wón je we wſchitkich 3 lazarethach pobyl a pſchecželne ſkowa ſe ſranjenymí porěčzał. Lazarethy wopýtaoſchi ie ſko ſaſko do Drježdžan ſ automobilem wróćził.

— Pruski řejm je ſo ſtromadſit. Pſchedſtyda ſtvalbne ſłowa wo naſchich ſmužithch wojaſach porěčja a tu jenu myſl naſcheho ſuda wußběhōwasche, ſo wutrajemh, doniž tu czežku wójnu dobyczerſký njepſchewinjemh.

— Rjetwustawajo nasch luby thężor ſo ſtara a džela ja
nasch lud, ſebi ani w nozhy měra njeopopschejo. W ſańdžentym
thydženju je ſaſko poſta wójſta w Pólskej pobyl a ſo potom do
Barlina wróćil.

— Pałecy w czeſkocze wot 1 punta (500 gramow), fotrež
běchu po woſjewienju pôsta wot 1. hacž do 7. februara ē wot-
pôžkanju pſchipuſchczene, móža ſo nětko dale ſķacž, a budže to
wěſcze wſchitkim witana wěz, fotſiž chzedža tym ſwojim něſchto
pôžlacž, pſchetož do połpuntowskich pałczikow dawa ſo mało ſa-
molicž.

— **Stara pohrjebna zýrkej** we Wojerezach, kótraž pýchi drósh
wot dwórniščcza do města steji na starym pohrjebniščzu, je bo
rjenje wobnowiła, a maja bo w njej sažo Bože ſkužby; woſebje
bo tež wójnske modlerſſe hodžimy w njej wotdžeržuju.